

Βρυξέλλες, 11 Νοεμβρίου 2020
(OR. en)

12851/20

ESPACE 65
RECH 439
COMPET 553
MI 462
IND 207
EU-GNSS 23
TRANS 515
TELECOM 212
ENER 409
EMPL 505
CSDP/PSDC 551
CFSP/PESC 989

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 11 Νοεμβρίου 2020

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 12347/20

Θέμα: Κατευθύνσεις σχετικά με την ευρωπαϊκή συμβολή στη θέσπιση βασικών αρχών για την παγκόσμια οικονομία του διαστήματος
Συμπεράσματα του Συμβουλίου (11 Νοεμβρίου 2020)

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου με θέμα «Κατευθύνσεις σχετικά με την ευρωπαϊκή συμβολή στη θέσπιση βασικών αρχών για την παγκόσμια οικονομία του διαστήματος» που εγκρίθηκαν με γραπτή διαδικασία στις 11 Νοεμβρίου 2020.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου

«Κατευθύνσεις σχετικά με την ευρωπαϊκή συμβολή στη θέσπιση βασικών αρχών για την παγκόσμια οικονομία του διαστήματος»

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ

- τη Συνθήκη για την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος του 1975·
- τη συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας —την οποία διαδέχθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση— και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Διαστήματος (στο εξής «συμφωνία-πλαίσιο»), η οποία τέθηκε σε ισχύ το 2004·
- τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η οποία τέθηκε σε ισχύ το 2009·

Οικοδόμηση μιας παγκοσμίως ανταγωνιστικής και ισχυρής ευρωπαϊκής οικονομίας του διαστήματος και στήριξη της ανάκαμψης από την κρίση της νόσου COVID-19

1. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι ο ευρωπαϊκός διαστημικός τομέας δεν περιορίζεται σε προγράμματα που χρηματοδοτούνται από κρατικούς πόρους, δεδομένου ότι αναπτύσσεται ολοένα και περισσότερο υπό την ώθηση εμπορικών διαστημικών δραστηριοτήτων, καθώς και ότι η Ευρώπη διαθέτει μια ιδιαιτέρως ανταγωνιστική βιομηχανία και αλυσίδα εφοδιασμού που της επιτρέπει να συμμετέχει στη διαστημική οικονομία και να συμβάλλει στην παγκόσμια ανάπτυξή της·
2. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί στην προετοιμασία των μελλοντικών ευρωπαϊκών διαστημικών δραστηριοτήτων, ανάντη και κατάντη, τόσο από την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος, μαζί με τα εθνικά διαστημικά προγράμματα των αντίστοιχων κρατών μελών τους και άλλα δημόσια προγράμματα.
3. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η παγκόσμια σκηνή του διαστήματος χαρακτηρίζεται από αυξημένο αριθμό φορέων —μεγάλων και μικρών, δημόσιων και ιδιωτικών— που δραστηριοποιούνται στο διάστημα· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η παγκόσμια οικονομία του διαστήματος αναπτύσσεται δυναμικά τόσο σε ανάντις όσο και σε κατάντις τομείς και υπερβαίνει την αξία των δημόσιων προγραμμάτων. Ωθείται δε από την καινοτομία και τις νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες, μετατρέποντας έτσι ολοένα και περισσότερο τον διαστημικό τομέα σε ώριμη και βιώσιμη αγορά με όλο και μεγαλύτερο αντίκτυπο σε άλλες αγορές·
4. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι, σε αυτό το εξελισσόμενο περιβάλλον, η Ευρώπη πρέπει να εντείνει τις προσπάθειές της για την ενίσχυση των διαστημικών της προγραμμάτων, την προώθηση της εμπορικής εκμετάλλευσης του διαστήματος και την εδραίωση της επιτυχίας της ευρωπαϊκής διαστημικής βιομηχανίας στις παγκόσμιες αγορές· ως εκ τούτου, ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι αναγκαία η κινητοποίηση των σημείων ισχύος και των ικανοτήτων όλων των φορέων·
5. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη η διαστημική βιομηχανία να αξιοποιήσει πλήρως τις ταχέως αναπτυσσόμενες ευκαιρίες, ο δε δημόσιος τομέας να προωθήσει αγορακεντρικές προσεγγίσεις για αυξημένη αποτελεσματικότητα στον διαστημικό τομέα, σε συνεργασία με τη βιομηχανία, ώστε να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό της αγοράς·

6. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την ανάγκη να ενισχυθεί η παγκόσμια ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής διαστημικής βιομηχανίας και των σχετικών αλυσίδων εφοδιασμού της Ευρώπης στις διεθνείς αγορές, μεταξύ άλλων μέσω της εδραίωσης ισότιμων όρων ανταγωνισμού παγκοσμίως και της προώθησης ανοικτών οικονομιών που καθιστούν δυνατό το ελεύθερο και δίκαιο εμπόριο, επί τη βάση πολυμερών λύσεων και υπό τον όρο της αμοιβαιότητας· εν προκειμένω, ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η Ευρώπη πρέπει να συμβάλει στην καθιέρωση αυτών των βασικών αρχών για την παγκόσμια οικονομία του διαστήματος·
7. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι απαιτείται νέα προσέγγιση για την ενθάρρυνση της διαστημικής επιχειρηματικότητας μέσω προώθησης της πρόσβασης σε χρηματοδοτικούς πόρους και σε διάφορες ευκαιρίες χρηματοδότησης, ιδίως για τις νεοφυείς επιχειρήσεις, τις επεκτεινόμενες επιχειρήσεις, τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης, προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό καινοτομίας τους· ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τα οφέλη που συνεπάγεται η μείωση του κόστους χρηματοδότησης για τους φορείς εκμετάλλευσης δορυφόρων και η παροχή εμπράγματων και προσιτών ασφαλειών στους πιστωτές για την εξασφάλιση των δανείων τους, καθώς και η προώθηση της ενημέρωσης σχετικά με τα διεθνή χρηματοπιστωτικά μέσα·
8. ΤΟΝΙΖΕΙ τον ειδικό ρόλο των κατάντη εφαρμογών στη διαχείριση και τον μετριασμό της κρίσης COVID-19 σε διάφορους τομείς όπως οι μεταφορές, η διαχείριση πόρων και οι τηλεπικοινωνίες και ΣΥΜΦΩΝΕΙ με τον κοινό ευρωπαϊκό στόχο να αντιμετωπιστεί η κρίση παραγωγικότητας που οφείλεται ιδίως στην απειλή COVID-19, μέσω εν μέρει δημόσιας στήριξης προς τη βιομηχανία, κατά τρόπο που συμμορφώνεται πλήρως προς την ισχύουσα νομοθεσία και τη συμπληρωματικότητα μεταξύ της ΕΕ, του ΕΟΔ και των αντίστοιχων κρατών μελών τους, τα οποία ωφελούνται επίσης από την αναζωογόνηση της διαστημικής βιομηχανίας μέσω των ευκαιριών που προσφέρουν τα διάφορα δημόσια μέτρα ανάκαμψης·
9. ΤΟΝΙΖΕΙ εν γένει την ανάγκη η ΕΕ, ο ΕΟΔ και τα αντίστοιχα κράτη μέλη τους να συμβάλουν στο μέλλον, με βάση τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, στη θέσπιση διεθνών κανόνων και αρχών σε πολυμερή φόρα και ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ, στο πλαίσιο αυτό, την πρόθεση να ενισχυθεί περαιτέρω ο ηγετικός ρόλος της Ευρώπης στη βιώσιμη χρήση του διαστήματος·

Προώθηση της αυτονομίας, της ασφάλειας και της ανθεκτικότητας της Ευρώπης στον τομέα του διαστήματος

10. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι το διάστημα παρέχει τα μέσα για την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων μέσω πληροφοριών που αντλούνται από διαστημικά, επιτόπια και άλλα δεδομένα, καθώς και με την παροχή υπηρεσιών που δεν μπορούν να παράσχουν άλλοι τομείς·
11. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ, όσον αφορά τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την ασφάλεια, ότι η ΕΕ, ο ΕΟΔ και τα αντίστοιχα κράτη μέλη τους έχουν παράλληλες αρμοδιότητες στην ευρωπαϊκή διαστημική πολιτική για τον καθορισμό των αναγκών της Ευρώπης για τεχνολογική ανεξαρτησία και αυτονομία, με την επιφύλαξη της εθνικής ασφάλειας·
12. ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα ορισμένων εξαρτημάτων στην Ευρώπη, να είναι η Ευρώπη τεχνολογικώς ανεξάρτητη και να αναπτυχθούν ανθεκτικές αλυσίδες εφοδιασμού·
13. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ότι είναι αναγκαίο για την Ευρώπη να διατηρήσει ασφαλή, αυτόνομη, αξιόπιστη, οικονομικά αποδοτική και προσιτή πρόσβαση στο διάστημα· ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος μαζί με την ευρωπαϊκή βιομηχανία εξακολουθούν να παρέχουν συστήματα εκτόξευσης και τις τεχνολογίες τους, καθώς και ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, ο ΕΟΔ και τα αντίστοιχα κράτη μέλη τους είναι σημαντικοί πελάτες των ευρωπαϊκών υπηρεσιών εκτόξευσης και ΤΟΝΙΖΕΙ το όφελος της χρήσης ευρωπαϊκών υπηρεσιών εκτόξευσης για όλες τις θεσμικές αποστολές στην Ευρώπη, καθώς και την ανάγκη πρόσβασης στις υπηρεσίες εκμετάλλευσης των Ariane 6 και VEGA-C· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ την ανάγκη να συζητηθούν οι μελλοντικές προοπτικές για τις επίγειες υποδομές και τις τεχνολογίες εκτοξευτών·
14. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι, σε παγκόσμιο επίπεδο, υπάρχουν πολλές πρωτοβουλίες διαχείρισης της διαστημικής κυκλοφορίας· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η Ευρώπη αναπτύσσει τεχνικές αποφυγής συγκρούσεων διαστημικών οχημάτων και τεχνικές απομάκρυνσης και αποφυγής διαστημικών αποβλήτων, ενώ εκμεταλλεύεται και αναπτύσσει ικανότητες επιτήρησης και παρακολούθησης του διαστήματος (SST) για την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου στρατηγικής αυτονομίας, με σκοπό την αποτελεσματική διαχείριση της πρόσβασης και της επιστροφής από το διάστημα και των λειτουργιών σε τροχιά·

15. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι απαιτείται μια πιο συντονισμένη προσέγγιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τη διαχείριση της διαστημικής κυκλοφορίας (τόσο στον τεχνικό όσο και στον επιχειρησιακό τομέα), προκειμένου να διαφυλαχθούν τα ευρωπαϊκά συμφέροντα και να προστατευθούν οι ευρωπαϊκές ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις στο διάστημα με βιώσιμο τρόπο· στο πλαίσιο αυτό ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ σε όλους τους αρμόδιους φορείς, μαζί με την ακαδημαϊκή κοινότητα και τη βιομηχανία, να ξεκινήσουν διάλογο σε ευρωπαϊκό επίπεδο που θα περιλαμβάνει χαρτογράφηση των υφιστάμενων ρυθμιστικών πλαισίων στην Ευρώπη, η οποία και θα συζητηθεί στο πλαίσιο ειδικής ευρωπαϊκής διάσκεψης·
16. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση μελετά το ενδεχόμενο να δηλώσει ότι αποδέχεται τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις σχετικές συνθήκες και συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών για το εξώτερο διάστημα· ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την έγκριση από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών του προοιμίου και των 21 κατευθυντήριων γραμμών για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων στο εξώτερο διάστημα και ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την ταχεία εφαρμογή τους·
17. ΠΡΟΩΘΕΙ πολιτικές για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που ευνοούν τις βιομηχανικές επενδύσεις, ούτως ώστε η αποτελεσματική διαχείριση και η ευκολότερη πρόσβαση στα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας στον τομέα του διαστήματος να ενισχύουν την επιτυχία και την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής διαστημικής βιομηχανίας·
18. Ως εκ τούτου, ΤΟΝΙΖΕΙ την ευρεία χρήση της ευελιξίας στις δημόσιες συμβάσεις, όταν οι αντίστοιχοι κανόνες στον τομέα των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας προβλέπουν τέτοια ευελιξία, ιδίως για τις μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις, προκειμένου να δημιουργηθούν ευκαιρίες εμπορικής εκμετάλλευσης·
19. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η ασφάλεια, η προστασία και η ανθεκτικότητα στον κυβερνοχώρο αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία για τη διατήρηση της λειτουργικότητας και της αξιοπιστίας των ευρωπαϊκών επιχειρησιακών διαστημικών συστημάτων, στο έδαφος και στο διάστημα· και ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι υπάρχει μια ταχέως αναπτυσσόμενη παγκόσμια αγορά όσον αφορά τις λύσεις προστασίας, ασφάλειας και ανθεκτικότητας στον κυβερνοχώρο σε σχέση με τη διαστημική δραστηριότητα, η οποία δημιουργεί εμπορικές ευκαιρίες για την ευρωπαϊκή βιομηχανία·
20. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι υπάρχει ήδη μια σειρά πολλά υποσχόμενων πρωτοβουλιών που σχετίζονται με τον κυβερνοχώρο στον τομέα των διαστημικών δραστηριοτήτων· και ΚΑΛΕΙ τους αρμόδιους θεσμικούς φορείς να εργαστούν για κοινή ευρωπαϊκή προσέγγιση για την ασφάλεια, την προστασία και την ανθεκτικότητα στον κυβερνοχώρο·

Ενίσχυση της ευρωπαϊκής διαστημικής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της βιωσιμότητας της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης

21. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τη σημασία να διαμορφωθεί στρατηγική καινοτομίας για το «Νέο Διάστημα» με έμφαση στην ενίσχυση της εμπορικής εκμετάλλευσης, της ανταγωνιστικότητας και της αποτελεσματικότητας, καθώς και με έμφαση σε κοινούς ευρωπαϊκούς στόχους με μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη προοπτική·
22. ΤΟΝΙΖΕΙ τον ουσιαστικό ρόλο του κατάντη τομέα για την αξιολόγηση και την εφαρμογή δημόσιων πολιτικών, ιδίως της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης των οικονομιών και των κοινωνιών, μέσω του οποίου αυξάνεται η ανταγωνιστικότητα και η αποδοτικότητα, δημιουργούνται θέσεις εργασίας και οικονομική ανάπτυξη και ωφελούνται άλλοι τομείς πέραν του διαστημικού τομέα· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη σημασία της προώθησης της συνεργασίας μεταξύ διαστημικών και μη διαστημικών τομέων σε πεδία όπως η ενέργεια, το περιβάλλον, η γεωργία, η υγεία, η συνδεσιμότητα και η κινητικότητα·
23. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την εκτελεστική αρχή του ΕΟΔ να προετοιμάσουν από κοινού με τα αντίστοιχα κράτη μέλη τους μια πλήρη και βελτιωμένη συνέχιση των διαστημικών και υπηρεσιακών συνιστωσών του Copernicus πέραν του κρίσιμου χρονικού σημείου του 2021, με στόχο την πλήρη ανάπτυξη των έξι αποστολών επέκτασης του Copernicus, με την επιφύλαξη της διαθεσιμότητας επαρκούς χρηματοδότησης·
24. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι το διάστημα μπορεί να συμβάλει σε διεθνείς εταιρικές σχέσεις, ιδίως με την Αφρική, μέσω της αντιμετώπισης των προοπτικών και των προκλήσεων που προκύπτουν από τις κλιματικές και περιβαλλοντικές αλλαγές, προκειμένου να διασφαλιστούν η βιώσιμη ανάπτυξη, η οικονομική ανάπτυξη και η σταθερότητα·
25. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ, με την επιφύλαξη των προτεραιοτήτων που έχουν τεθεί ήδη για τους επόμενους δορυφόρους Sentinel, την επέκταση των δεδομένων γεωσκόπησης προς μεγαλύτερη φασματική, χρονική και χωρική ανάλυση, με τη χρήση σχεδιασμένων δορυφόρων και δορυφόρων μελλοντικών γενεών που σχεδιάζονται και αναπτύσσονται με βάση τις ανάγκες των χρηστών, και μέσω συνεργασίας με τα υφιστάμενα δημόσια ή ιδιωτικά ευρωπαϊκά συστήματα και συνεκτίμησης της διάστασης της ασφάλειας των δεδομένων υψηλής χωρικής ανάλυσης· ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ επίσης ότι η χρήση της τεχνητής νοημοσύνης για την ανάλυση δεδομένων θα πρέπει να επεκταθεί ώστε να καταστεί δυνατή η ρηξικέλευθη εξέλιξη και η δημιουργία νέων προϊόντων και αγορών, κάτι που συνεπάγεται άμεσα οφέλη για τους ευρωπαίους πολίτες·

26. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία των συντονισμένων δράσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος και των αντίστοιχων κρατών μελών τους, με βάση τις παράλληλες αρμοδιότητες και τα αντίστοιχα καθήκοντα και ευθύνες, με πλήρη σεβασμό του θεσμικού περιβάλλοντος και του επιχειρησιακού πλαισίου για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής διαστημικής πολιτικής·
27. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ την ανάπτυξη διαλόγου στη βάση της συμφωνίας-πλαισίου ΕΕ-ΕΟΔ ενόψει των βιομηχανικών μέτρων και δράσεων που απαιτούνται για τη διασφάλιση συνεργειών και την ανάπτυξη κοινών κατάντη δραστηριοτήτων, καθώς και τη γόνιμη αλληλεπίδραση μεταξύ των δημόσια χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων στην Ευρώπη· αυτό πρέπει να γίνεται, ει δυνατόν, μέσω χορήγησης βραβείων ή/και επιχορηγήσεων σε ΜΜΕ, νεοφυείς επιχειρήσεις, επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης, επεκτεινόμενες επιχειρήσεις, ερευνητικούς οργανισμούς και εργαστήρια, προκειμένου να αυξηθεί η αποδοχή τους από τους χρήστες μέσω της υλοποίησης δημόσιων πολιτικών, της δημιουργίας θέσεων εργασίας, της οικονομικής ανάπτυξης και της παροχής οφελών σε άλλους τομείς πέραν του διαστημικού τομέα·
28. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι, προκειμένου να ενισχυθεί ο συντονισμός για την ανάπτυξη της συνολικής ευρωπαϊκής διαστημικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της εταιρικής σχέσης ΕΕ-ΕΟΔ, το Διαστημικό Συμβούλιο πρέπει να ενισχυθεί μέσω τακτικών συνεδριάσεων που θα προετοιμάζονται σύμφωνα με τη συμφωνία-πλαίσιο ΕΕ-ΕΟΔ.
-